

TA'LIM TIZIMIDA INNOVATSION VA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI

XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN

**ПРОБЛЕМЫ ПРИМЕНЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ И
ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ**

**PROBLEMS OF APPLICATION OF INNOVATIVE AND
DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE EDUCATION SYSTEM
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

**6-7 MAY
2024-YIL**

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

NIZOMIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT
PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI

TA'LIM TIZIMIDA INNOVATSION VA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

ПРОБЛЕМЫ ПРИМЕНЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ И ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ

международная научно – практическая конференция

PROBLEMS OF APPLICATION OF INNOVATIVE AND DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE EDUCATION SYSTEM

international scientific - practical conference

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ma'muriy islohotlar doirasida oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar sohasida davlat boshqaruvini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida" 2023-yil 4-iyuldagi PQ-200 qarori 9-bandida belgilangan topshiriq ijrosini o'z vaqtida va samalari bajarilishini ta'minlash maqsadida O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 18-yanvardagi 16-sonli buyrug'i asosida tashkil etilgan **"Ta'lim tizimida innovatsion va raqamli texnologiyalarni qo'llash masalalari"** mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari (6-7 may, 2024-yil)-T.:TDPU, 2024.

Taqrizchilar:

D.A.Zaripova- Al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari univeristeti "Axborot ta'lim texnologiyalari" kafedrası mudiri, dotsent, (PhD)

B.S.Abdullayeva- Toshkent davlat pedagogika universiteti professori, pedagogika fanlari doktori

Muharrirlar:

Sh.A.Abduraxmanova- Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti "Axborot texnologiyalari" kafedrası mudiri, dotsent, p.f.f.d. (PhD)

L.K.Bagbekova- Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti "Axborot texnologiyalari" kafedrası v.b.dotsenti p.f.f.d. (PhD)

Z.R.Bakiyeva-Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti "Axborot texnologiyalari" kafedrası dotsenti p.f.f.d. (PhD)

E.I.Muratov-Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti "Axborot texnologiyalari" kafedrası o'qituvchisi

Dizayner:

Sh.B.O'roqova- Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti "Axborot texnologiyalari" kafedrası katta o'qituvchisi

To'plamda joy olgan tezislarda keltirilgan ma'lumotlarning to'g'riligiga mualliflar javobgardirlar

Авторы несут ответственность за правильность информации содержащейся в тезисах включенных в сборник

The authors are responsible for the correctness of the information contained in the theses included in the collection

© Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti Ilmiy-texnik kengash yig'ilishining 2024-yil 17-maydagi 5-sonli qaroriga asosan nashrga tavsiya etilgan.

284.	Mamatqulov Ravshanjon Solijonovich	PEDAGOGIKA OLIY TA'LIM MUASSASALARI BO'LAJAK JISMONIY MADANIYAT O'QITUVCHILARINI KLAS- TER METODI VOSITASIDA RIVOJLANTIRISH	1375
285.	Suyunova Guljahon Uchqunovna	BIOLOGIYA FANINI O'QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA PEDAGOGIK TEKNOLOGIYALARNI O'RNI	1381
286.	Adilbayeva G.E.	MENING KASBIM –PEDAGOG	1385
287.	Adilbayeva G.E.	BOLALAR BOG'CHASI – TA'LIMNING OLTIN BESHIGI	1388
288.	Жумаев Абдилхаким Турдиевич	БОЛАЛАР ВА ЎСМИРЛАРГА МУВОФИҚ ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН ЖИСМОЙ МАДАНИЯТ ТУРЛАРИ	1390
289.	Атаханова Светлана Орынбаевна	НАЧЕРТАТЕЛЬНАЯ ГЕОМЕТРИЯ И СОВРЕМЕННЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ В ПРОЦЕССЕ ЕЕ ИЗУЧЕНИЯ	1393
290.	Хусниддинова Ситора Бахадировна	ПРИМЕНЕНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ЧЕРЕЗ ЧТЕНИЕ И ПИСЬМО НА УРОКАХ ЛИТЕРАТУРЫ	1398

БОЛАЛАР ВА ЎСМИРЛАРГА МУВОФИҚ ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН ЖИСМОИЙ МАДАНИЯТ ТУРЛАРИ

Жумаев Абдилхаким Турдиевич
Жисмоний маданият ва спорт
кафедраси катта ўқитувчиси

Аннотация: Ушбу мақолада жисмоний маданиятнинг бугунги кундаги долзарб аҳамиятга эга бўлган баркамол авлодни тарбиялашнинг муҳим босқичларда амалга оширилиши режалаштирилган масалалар (болалар ва ўсмирлар учун) тавсия қилинадиган жисмоний (спорт) ҳаракатлари ҳақида сўз юритилади. Жисмоний (спорт) ҳаракатларини 5-7 ёшлардан бошлашлик ҳақида сўз боради.

Калим сўз: Жисмоний маданият, спорт, ёшлар, ўсмирлар, моторика кўрсаткичлари, предекантлар, саломатлик.

Abstract: This article highlights the recommended physical (sports) activities that are planned to be implemented at key stages in the upbringing of a physically fit generation today. It is about starting physical activity from 5-7 years.

Keywords: Physical Culture, Sports, Youth, Adolescents, Motor Performance Indicators, Predictors, Health.

Аннотация: В этой статье говорится о физической деятельности прилагаемые задачи осуществления важных этапов в воспитании всесторонне развитого поколение имеющее важное значение для физической культуры.

Ключевая слова: Физическая культура, спорт, молодёжь, подростки, димайческия покозаниши, предеканты, здоровья.

Мамлакатимизга амалга ошириб келинаётган ислохотлар ва ёшларга қаратилган давлат (сиёсат) дастурлари бугунги кун ёш авлоднинг ҳар томонлама соғлом ва баркамол бўлиб вояга етишлари учун муҳим аҳамиятга эга албатта. Шундай экан, ўсиб келаётган ёш авлодни жисмонан

такомиллаштирадиган энг таъсирчан восита сифатида жисмоний маданият ва унинг муҳим атрибутлари ҳисобланади. Жисмоний маданият машғулотларини 5-7 ёшдан бошлаш мумкинлиги айтилади. Лекин у оширилган юклама (жисмоний вазифалар) талаб қилганлиги туфайли, врач ўқувчига спорт турини танлашга ёрдам бериши ва ёшини кўрсатиши кераклиги шарт. Киенги босқич сифатида, у шуғуллана бошлашига имконият бўлишлиги айтилади. Жисмоний маданият турини тўғри танлаш касалланишни профилактика қилувчи омил ҳамда бир мунча юқори натижаларга эришиш воситаси сифатида ҳам муҳим саналади. Бу даврда танланган спорт ва унинг турига барқарор қизиқишнинг ривожланиши узоқ вақтгача жисмоний маданиятни такомиллаштириш имконини беради. Ҳар бир ўсмир учун спорт турини танлаш спорт, йўналишининг вазифаси саналади. Ўсмир ёшдагиларнинг индивидуал хусусиятлари танланган спорт турига мос келиши керак.

- Ёшларнинг хоҳиши (буларсиз қуйида келтириладиганларнинг биронтаси ҳам аҳамиятга молик эмас; болага, фақат ана шу хоҳишини инобатга олган ҳолда, уни спортнинг ҳар хил турлари билан таништирган ҳолда, маъкулини топишда ёрдам бериш мумкин);

- Ёшлардаги темперамент — холерик: бир турдаги спорт турларидан қочган яхши (бола уларни осонгина ташлаб кетиши мумкин), унинг учун аниқ рақиблар мавжуд бўлган спорт турларни танлаш лозим, бунда мулоқот ҳам бўлади, ҳаракатчанлик ва ўзининг бутун қобилиятини намойиш қилиш имконияти ҳам мавжуд бўлади; сангвиник: бунда мардлик, чаққонлик талаб қилинадиган спорт турларини танлаш ўринли бўлади, унда каттагина дўстлар давраси ва ўз ғайратини яхшигина ташқарига чиқариш имкониятлари (рақслар, футбол) мавжуд бўлади; мелонхолик: бу вазиятда боланинг ички дунёсига ва унинг нозик руҳиятига назар ташлаш муҳим ҳисобланади, демак спортнинг жамоавий турлари, масалан, рақслар, гимнастика, бадий гимнастикани эмас, балки бошқасини танлаш лозим бўлади; флегматик: катта сабр-бардошни талаб қиладиган спорт турларини танлаш мумкин, масалан, сузиш, чангида юришлиги;

- Ёшлардаги дилкашлик даражаси (боланинг хулқ-атвориға диққат-эътибор қаратиш лозим; у вақтини бошқа болалар орасида ўтказишни ёқтиради, бу ҳолда унга спортнинг жамоавий 14 турлари —баскетбол, волейбол, футболни таклиф қилинг, агар ёлғизликда қолишни афзал кўрса, бу ҳолда сузиш, гимнастика, теннис, велоспортни тавсия қилинганлиги);

- бола — бу ўринда маълум бир ёш чегараларидан ташқари, ҳар бир секцияда

машғулотларни бошлаши учун боланинг ривож-ланиш хусусиятларини ҳам ҳисобга олиш муҳим: лоақал 8 ёшгача энг муҳим мезон — боланинг қониқиш ҳосил қилишидан иборат бўлиши зарур; 8дан 10 ёшгача — агар бола танлов асосида бир неча спорт турларни алмаштира, бу меъёрида ҳисобланади; 11—12 ёшда — мусобақаларга бўлган интилиш, айнан бу чинакам иқтидорни кўрсатиш учун яхши ёш саналади;

- Ёшнинг жисмоний маданият билан шуғулланишдан мақсад (маълум бир спорт секциясини танлаб олишга спортнинг тахминий мақсади ҳам таъсир кўрсатишилиги; саломатлик учун ёки ката ютуқларга эришиш учун, балки шунчаки фаолиятнинг ҳар тури бўлиши билан боғлиқлиги);

Фойдаланган адабиётлар

1.Jumayev A.T Voleybol texnikasini o'rgatish. *Муғаллим ҳам узликсиз билимлендириш Nukus* 2022 yil №2son

2.Jumayev A.T Saurboyev U.A O'quvchilarda klaster asosida harakatli o'yinlar o'tkazish. INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM WASHINGTON 2022 YIL 25-MART

3.Jumayev A.T Klaster metodida milliy iftixorni tuyg'usini shakillantirish *milliy tiklanishdan-milliy yuksalish sari respublika onlyain konferensiya* 2022 24-may 186-188betlar.

4..Jumayev A.T Turdiyev F.A "Boshlang'ich sinf o'quvchilarida harakatli o'yinlarni klaster usulida olib borish." *Муғаллим ҳам узликсиз билимлендириш* 2022 yil 17.02.

Maxsus son№1/1 95-99 б.